

شماره ۵۳۹۶
 تاریخ
 پست ۱۳۴۲ / ۱۱ / ۲۳
 شماره پستی ۷۶۹۴۹۹۲۰۸۴
 ستاره پستی

برقی

جمهوری اسلامی ایران
 وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
 معاونت سلامت

معاونت محترم درمان و داروی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دبیر

۱۸

با سلام،

به پیوست ۵ برگ آئین نامه تاسیس دفاتر گفتار درمانی که به
 تائید مقام محترم وزارت رسیده است جهت اطلاع و بهره برداری ارسال
 میگردد.

دکتر حسین داودی
 مشاور اجرایی معاونت سلامت

دانشگاه تهران
 ۱۳۹۵
 ۱۳۴۲ / ۱۱ / ۲۰

بسمت آن
 کتایب و اسناد
 جهت اطلاع و اقدام
 کتایب و اسناد
 ۸۴، ۸۴

لایحه ارسال
 ۸۴، ۱۱، ۲۱

۱-۶

آئین نامه تاسیس دفاتر گفتار درمانی

فصل اول) تعاریف

ماده ۱: گفتار درمانی یکی از رشته های توانبخشی و زیر مجموعه علوم پزشکی است. این علم به مطالعه مهارتهای برقراری ارتباط کلامی، پیشگیری از بروز اختلالات ارتباطی و درمان اختلالات گفتار و زبان می پردازد. ارزیابی و تشخیص اختلالات گفتار و زبان بر مشاهده و بررسی، علائم و نشانه های ناتوانی در برقراری ارتباط متمرکز است و درمان آنها بر تحرک، آموزش و یادگیری مبتنی است.

ماده ۲: اختلالات گفتار و زبان به طور کلی عبارتند از: تاخیر در رشد گفتار و زبان، ناروانی گفتار (لکنت و کلاترینگ)، اختلال در تولید گفتار، اختلال در خواندن و نوشتن، زبان پریشی (آفازی)، اختلالات صوت (لازنوکتومی، گروفتگی صدا، بی صدایی، ...) و دیگر اختلالات گفتار و زبان

ماده ۳: آسیب شناس گفتار و زبان به فردی اطلاق میشود که دانش آموخته مقطع کارشناسی یا مقاطع بالاتر این رشته از دانشگاههای داخل یا خارج از کشور باشد و مدرک وی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

ماده ۴: دفتر گفتار درمانی به مکانی گفته میشود که طبق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ارائه خدمات گفتار درمانی پس از دریافت مجوز فعالیت، توسط افراد واجد شرایط مندرج در این آئین نامه دایر شده باشد.

ماده ۵: مجوز فعالیت گفتار درمانی عبارت است از مجوزی که پس از بررسی مدارک و مستندات توسط دانشگاههای علوم پزشکی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر میشود.

فصل دوم) شرایط، ضوابط و مدارک مورد نیاز

* شرایط فردی

ماده ۶: برای بالا بردن سطح کیفی خدمات درمانی در دفاتر گفتار درمانی داشتن سابقه کار در این رشته در مراکز درمانی دولتی، خیریه و خصوصی به شرح زیر ضروری است:
الف) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در تهران، کرج و مراکز استانها داشتن حداقل پنج سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق الاشاره

مجزی اسامی
وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی

تاریخ

ب) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در سایر شهرها و شهرستانها داشتن حداقل سه سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق الاشاره
تبصره ۱: مدت خدمت نظام وظیفه و طرح نیروی انسانی و سایر تمهیدات قانونی در صورت ارائه گواهی معتبر اشتغال به گفتار درمانی جزء سابقه کار محسوب میشود
تبصره ۲: مدت تحصیل در کارشناسی ارشد گفتار درمانی حداکثر تا یک سال و PhD آن حداکثر تا دو سال براساس گواهی دانشگاه محل تحصیل جزء سابقه کار محسوب میشود.
تبصره ۳: گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی در مراکز خصوصی باید به تأیید معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده مربوطه برسد.

ه) مدارک مورد نیاز

- ماده ۷: مدارک مورد نیاز برای تاسیس دفتر گفتار درمانی شامل موارد زیر می باشد که باید به معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه ارائه گردد:
- الف) گواهی انجام و یا معافیت خدمات قانونی
ب) گواهی عدم سوء پیشینه کیفری (در مورد شاغلین رسمی مراکز دولتی با ارائه تصویر حکم استخدامی نیازی به این گواهی نمی باشد).
ج) یکی از مدارک تحصیلی یاد شده در ماده ۳
د) سه قطعه عکس ۳×۴
ه) گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی براساس مفاد ماده ۳
و) تعیین آدرس دقیق دفتر گفتار درمانی

* شرح وظایف و حدود اختیارات

ماده ۸: خدماتی که در دفتر گفتار درمانی ارائه میشود متناسب با محتوای ماده ۱ و ۲ آیین نامه به شرح زیر می باشد:

- الف) مشاوره و راهنمایی مراجعین برای پیشگیری از بروز اختلالات گفتار و زبان در کودکان
ب) مشاوره و آموزش به افرادی که در معرض ابتلا به اختلالات گفتار و زبان هستند به منظور پیشگیری
ج) راهنمایی و ارجاع مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان به سایر درمانگران براساس نیازهای بهداشتی درمانی آنها

۳

۴

د) آموزش، راهنمایی و مشاوره به افرادی که از گفتار خود به طور حرفه ای استفاده میکنند، برای ارتقاء کیفیت گفتار و پیشگیری از بروز اختلال

ه) انجام آزمونهای گفتار و زبان براساس معیارها و برگه های مورد تایید دانشگاه علوم پزشکی (و) تشکیل پرونده برای نوشتن شرح حال، ثبت چگونگی بروز و سیر اختلال براساس فصاحتی با بیمار و خانواده او و مدارک مربوطه، ثبت سوابق درمانی، ضبط نمونه گفتار بیمار و شرح ویژگیهای زبانی و گفتاری او، ثبت سابقه بیماریهای جسمی بیمار و تعیین علل و عوامل موثر بر اختلال و ثبت برنامه و اقدامات گفتار درمانی و در صورت ارجاع به سایر مراکز درمانی ثبت در پرونده و ارسال خلاصه پرونده (ز) نگهداری پرونده برای کارهای آماری و در صورت لزوم تهیه گزارش برای مراجع قانونی و استفاده از آنها در مطالعات پژوهشی و ارائه نتایج به مسئولان و مراکز علمی - پژوهشی برای همکاری در زمینه افزایش آگاهی و بهبود ارائه خدمات گفتار درمانی و بالا بردن سطح سلامت جامعه

ح) آسیب شناس گفتار و زبان موظف است منحصرا طبق نسخه پزشک معالج خدمات گفتار درمانی را برای بیماران انجام دهد.

تبصره ۱: پذیرش بیماران دچار اختلال تولید، لکنت، اختلال در خواندن و نوشتن و تاخیر در رشد گفتار و زبان به طور مستقیم انجام می پذیرد.

تبصره ۲: آسیب شناس گفتار و زبان حق دخل و تصرف در نسخه و یا دستور پزشک معالج را ندارد.

تبصره ۳: آسیب شناس گفتار و زبان مجاز به تجویز دارو و درخواست رادیوگرافی و آزمایشات پاراکلینیکی برای بیماران را ندارد.

ط) آسیب شناس گفتار و زبان می تواند برای افراد مبتلا به اختلالات صوت به مدت محدود (حداکثر تا یک هفته) گواهی صادر نماید. (در صورت استفاده حرفه ای از صوت به معنای عدم حضور در محل کار و در غیر اینصورت تنها در قالب استراحت صوتی)

ی) آسیب شناس گفتار و زبان حق انجام تزریقات و پانسمان را ندارد.

* فضای فیزیکی و تجهیزات

ماده ۹: حداقل امکانات و تجهیزات برای ارائه خدمات مندرج در ماده ۸ به شرح زیر می باشد:

الف) اتاق درمان حدود ۱۰ تا ۱۲ متر مربع

ب) سالن انتظار متناسب با مراجعین و سرویس بهداشتی در دسترس باشد.

ج) محیط از نظر نور، دما و پاکیزگی مناسب باشد.

- (د) از نظر قرار گیری در طبقات ساختمان محدودیتی ندارد .
- (ه) میز و صندلی مناسب مراجعین موجود باشد .
- (و) سرو صدا در اتاق درمان نباشد (مطابق محیطهای معمولی باشد) .
- (ز) وسایل بازخورد بینایی و شنوایی موجود باشد .
- (ح) وسایل کمک آموزشی مانند کارت تصاویر ، کتابهای آموزشی کودکان، لگو، بازی و موارد مشابه بر حسب نیاز
- (ط) برگه های ارزیابی اختلالات گفتار و زبان مطابق با موارد موجود در دانشگاههای علوم پزشکی
- (ی) قاشقک، گاز استریل، الکل، دستکش یکبار مصرف ، نی، شمع، چراغ قوه، دستمال کاغذی
- (ک) وسایل صدا ساز برای کودکان و وسایل بازی و آموزش کودکان
- (ل) ضبط صوت برای ثبت نمونه گفتار مراجعین
- ماده ۱۰: تجهیزات ، موقعیت و فضای فیزیکی ، امکانات فنی و ساختمانی دفتر گفتار درمانی می بایستی قبل از اخذ مجوز فعالیت به تایید کارشناسان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط برسد .

* سایر ضوابط

- ماده ۱۱: اندازه تابلو حداکثر ۷۰×۵۰ سانتی متر یا ذکر نام و نام خانوادگی آسیب شناس گفتار و زبان بوده و فقط مجاز به نصب یک تابلو می باشد .
- ماده ۱۲: آسیب شناس گفتار و زبان اجازه چاپ سر برگ بر اساس مفاد مجوز دفتر کار گفتار درمانی را دارد .
- ماده ۱۳: تعرفه خدمات ارائه شده باید مطابق تعرفه های مصوب وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشد .
- ماده ۱۴: هرگونه جابجائی و انتقال و یا تعطیل محل دفتر گفتار درمانی باید به اطلاع و موافقت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد .
- ماده ۱۵: نظارت بر عملکرد دفاتر گفتار درمانی بر عهده دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه با همکاری انجمن گفتار درمانی ایران می باشد .
- تبصره : لازم است رونوشت کلیه مجوزهای صادره و اقدامات انجام شده در مورد مفاد بندهای ۱۴ و ۱۵ به اداره صدور پروانه ها ارسال گردد .

- ماده ۱۶: نصب اصل مجوز دفتر گفتار درمانی در محل فعالیت و در معرض دید مراجعین الزامی است.
- ماده ۱۷: اعتبار مجوز دفتر طبق قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی و سایر مقررات مربوطه می باشد.
- ماده ۱۸: دارنده مجوز دفتر گفتار درمانی تحت هیچ شرایطی مجاز به استفاده از افراد تجربی و بدون تحصیلات دانشگاهی معتبر برای ارائه خدمات نمی باشد و خدمات مذکور باید توسط آسیب شناسان گفتار و زبان دارای حداقل مدرک کارشناسی و تحت نظر دارنده مجوز، ارائه گردد.
- ماده ۱۹: کلیه دفاتر گفتار درمانی موجود در کشور باید حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تصویب و ابلاغ این آئین نامه به دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه مراجعه و وضعیت خود را با شرایط جدید انطباق داده و نسبت به اخذ مجوز لازم اقدام نمایند.
- ماده ۲۰: دفاتر گفتار درمانی موظف به پاسخگویی و همکاری با بازرسین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع ذیصلاح قانونی هستند و در صورت تخلف از ضوابط و مقررات و معاد دستورالعمل مطابق قانون و آئین نامه رسیدگی به تخلفات پزشکی و حرفه وابسته به آن به شرح زیر بامتخلف برخورد خواهد شد:
- الف) تذکر شفاهی یا قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ب) اخطار کتبی توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ج) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۱ تا ۳ ماه به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- د) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۴ ماه تا یکسال به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ه) لغو دائم مجوز دفتر به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ماده ۲۱: بیمار حق دارد از طول مدت درمان و عوارض احتمالی آن از گفتار درمانگر اطلاع حاصل نماید و پس از طی هر دوره درمانی (۱۰ جلسه) فرم مخصوص رضایتمندی توسط بیمار تکمیل و در پرونده ثبت گردد.

آبه تصویب رسید.

این آئین نامه در ۲۱ ماده و ۷ تبصره در تاریخ